

[Niels Westerby.]

lovforslaget at indføje en bestemmelse om, at man ikke blot kan opstille på grundlag af 14.000-15.000 indsamlede underskrifter, men også når man har opnået et stemmetal, der ligger over det ved det sidst afholdte valg krævede antal underskrifter.

Spørgsmålet om spærrereglen kan der siges meget både for og imod. Det værste ved spærrereglen er, at den bliver misbrugt af de store partier i agitationen. Det bør være sådan i et sandt folkestyre, at det, det drejer sig om, er de standpunkter, de forskellige har, hvorefter vælgerne kan tage stilling til synspunkterne. Det er et usagligt og uvederhæftigt argument i en valgkamp over for vælgerne at sige, at hvis de stemmer på det eller det parti, kan det føre til stemmepild. Den største betænkelighed ved spærrereglen er altså, at den frister store, gamle og velkonsoliderede partier til at bruge stemmepildsagitationen i en situation, hvor de ingen gode argumenter har. Men naturligvis: fornyelse, forbedringer og frisk luft kommer der jo til standighed i folkestyret, og jeg håber, at vi efterhånden kan leve op til kravet om ikke at bruge stemmepildsargumentet i valgkampen, men stå for og med de synspunkter, vi har.

Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at liberalt centrum ikke i denne folketingsperiode vil stille noget forslag om at lempe på den nugældende spærreregulering om 2 pct. som betingelse for at få andel i tillægsmandaterne. Vi er bestemt ikke interesseret i at gøre det lettere for os selv. Vi vil gerne være med til, at det skal være svært, for vi har så megen tillid til egne kræfter, at vi nok skal klare det, selv om det er svært. Men liberalt centrum må forbeholde sig at tage spørgsmålet op igen efter næste valg, når vi har bevist, at vi kan komme ind, selv om der er en forholdsvis stram spærreregulering.

Endelig har jeg en bemærkning til forslaget om at ophæve folketingsmænds adgang til at anmelde et nyt parti. Også det kan der siges meget for og imod, og jeg skal ikke forlænge diskussionen. Den største betænkelighed er, at partidisciplinen bliver sat mere i højsædet, når det enkelte folketingsmedlem ikke længere har adgang til at anmelde et nyt parti i en kritisk situa-

tion. Man må jo huske, at der meget ofte kan opstå en kritisk situation herinde netop så kort tid forud for et valg, at vedkommende folketingsmedlem ikke har den fornødne tid til at samle underskrifter. Man kan altså komme til, at den enkelte persons overbevisning ligefrem træder i baggrunden, medens partiet kan køre rundt med vedkommende, fordi han ikke har andre muligheder.

Men heller ikke her ønsker liberalt centrum at gøre det lettere for sig selv. Vi ønsker ikke at pukke på, at denne ret skal opretholdes. Men liberalt centrum må forbeholde sig at tage spørgsmålet op efter næste valg. Dog vil jeg gøre opmærksom på, at det er et almindeligt princip i demokrati, at der ikke skal lovgives med tilbagevirkende kraft. Må jeg først komme med en lille analogi til det. Hvis man f. eks. gennemfører en ny myndighedslov og i en sådan lov vil fastsætte, at nu er 25 år bedre end 21 år, idet mange yngre måske ikke altid indgår lige betryggende retshandler, vil man naturligvis ikke dermed statuere, at de, der er 22, 23 eller 24 år, hermed er umyndige. Man ville selvfølgelig fastsætte en overgangsregel, hvori man skrev, at for fremtiden var hovedreglen, at myndighedsalderen var 25, men at de, der var blevet myndige under den tidligere regel, fortsat skulle være det. På lignende måde kunne man over for dette lovforslag spørge, om det ikke i en vis forstand regulerer tingene med tilbagevirkende kraft. Reglen er i øjeblikket den, at indenrigsministeren forud for valget spørger folketingets formand, hvor mange partier der er i folketinget, og folketingets formand har kun én ting at gøre, nemlig tælle partierne og meddele, hvor mange der er og deres navne. Efter lovforslaget skal folketingets formand tælle, hvor mange partier der var opstillet og kom ind i folketinget ved det sidste folketingsvalg. Folketingets formand har altså også her en ganske automatisk funktion — det er heldigvis ikke almindeligt, at den højtærede formand for folketinget har en forholdsvis automatisk og mekanisk funktion, men her er en undtagelse. I den højtærede indenrigsministers lovforslag flytter man i virkeligheden tidspunktet bagud. Man siger ikke længere, at tidspunktet for konstateringen er ved udskrivningen af folketings-